

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 3. Jonæ Prophetæ, in quo describitur
Pœnitentia Ninivitarum secuta ad prædicationem Jonæ, & venia ipsis à
Deo data.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](#)

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 3. Jone Prophetæ, in quo describitur Pœnitentia Ninivitarum secuta ad prædicationem Jona, & venia ipsis à Deo data.

Considera: **R**EDEM Ninivitarum hominis ritè vereq[ue] pœnitentis N.414. exemplar exstitisse, cui non sufficerat, de peccatis dolere, & ea detestari; sed ut omnem peccandi habitum cum actibus malis exueret, cunctas vestes exuit, locò illarum induit cinere & ciliicio. Est proh dolor! reperire plurimos Christianorum, qui patrata crimina dolorosè quidem in confessionali deponunt: sed vix Ecclesiæ egressi, deteriori lapsu in ea corruunt; eò quod de exuenda peccati consuetudine non sint solliciti. Contra hos Iaia intonat c. 5. inquiens: *Væ! qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis.* Qui funiculi eo fortius tunc constringuntur, quô homines constricti minus cogitant de iis resolvendis. Ipsum peccatum actu quidem per pœnitentiam expulsum, habitu tamen permanens clamat cum Dæmone, Matthæi 12. ejecto è corpore, quod possederat: *Reveriar in Domum meam, unde exivi.* Luditque cum talibus ipse Dæmon, ut quidam pueri cum aviculis, quas filo alligatas in altum quandoque volare finunt: at vix emissas retrahunt. Frequentib[us] plagiis territi Ægyptii urgebant quidem Israélitas, ut discessum maturarent: sed egressis jam iterum à tergo instabant, ut eos antiquæ subderent servituti, imò duriori adhuc, quam ante jugo premendos. Non dispari modò ejusmodi pœnitentes tractat Dæmon, dum illi Ægyptum malæ vitæ per iter pœnitentiæ egressi, ad mare malæ occasionis tendunt, hostem à tergo hærentem jam habent, qui eos pejori effectu, quam ante peccati jugo subjecit. Merito de talibus dixeris, quod canit Propheta Regius Psal. 106. *ascendunt usque ad Cœlos, & descendunt usque ad abyssos.* Similes lulligoni, quæ ut refert Vincentius in spec. naturali, quandoque cum avibus in aëre se elevat, quandoque cum piscibus se immersit profundissimo mari. Verum quid tandem à miseri pœnitentes! quid vobis proderit hæc constans inconstantia? idem proderit, quod profuit Israélitas, tam saepe peccata repetentibus, de his dicitur Numeri 11. *Adhuc carnes erant in dentibus eorum, & ecce furor Domini concitatus in Populum percussit eum plagā magnā nimis.* Ninivitæ prædicante Jonâ conversi: postquam denuò ad consuetas voluptates & vitia

vitia redière, teste Cornelio à Lapide ab Arbace vici, & ad Medos translati fuere. Pharao post multiplices plagas antiquam repetens crudelitatem, in voracibus undis & in infernalibus flammis tandem sepultus est. Canonicus quidam, ut memorat S. Bonav. in vita S. Francisci, à gravi infirmitate signo S. Crucis curatus, & admonitus, ut relapsum vitaret, priorem paulo post reversus ad luxuriam, perpetratam in domo alterius Canonici, totâ domo corruente solus periit, aliis, qui ibidem fuerant præsentes, penitus illæsis. Ejusmodi suppliciis territus Christiane Lector pœnitentiam age stabilem, cum actibus malis etiam exuendo habitum. Quod ut assequaris facilius, si deliquisti illicitis aspectibus, dic cum Jobo non verbis tantum sed & factis; pepigi foedus cum oculis meis, ut de Virgine quidem nec cogitem ultrà. Si peccaveris lingua, cum eodem dico: manum meam ponam super os &c. 39. cap. ut videlicet nec verbum ullum blasphemias, turpiloquium, detractionem, aut quidquam tale resonans mihi excidat. Si peccaveris manu, tunc cultrô mortificationis abscinde hoc membrum, id exigente Christo, Matth. 18.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 4. Prophetæ Jone, in quo describitur, quomodo Jonas in demnitatem Ninivitarum egrè ferens, umbraculum sibi fecerit, & typò arrefacte hedera sit à Deo redargutus.

N.415. Considera: Plurimos peccatores imitari Jonam, umbraculum sibi facientem, quō ab immoderato solis æstu tegeretur. Hi enim, ut calorem solis Justitiæ divinæ, salubrî terrore eorum corda afflagentem abigant, umbracula querunt varia, frequentando lauta convivia, miscendô chartas & aleas, incumbendô venationi, spectandô lusus theatrales, ducendô hilares choreas. Verum sicut Jonæ, sic & his teste S. Scripturâ v. 5, citati cap. paravit Dominus vermem, qui percussit hederam, & exaruit. Vermis iste mala conscientia est, qui eorum corda tam grandi dolore cruciat, ut omnem voluptatum dulcedinem summa permute amaritudine. Eant ergo illi longinquis itineribus, quoquā libet, vermem tamen sui tortorem secum trahent, & eant licet cursoriis equis, non erit conscientiæ vermi difficile, eos sequi; tametsi vermis cæteroquin animal sit, quod non nisi rependō gra-